

Povreda člana 6. Ek (pristup sudu)

Podnositelj zahtjeva član je Lovačkog društva iz Poreča, kojem je nakon provedenog disciplinskog postupka izrečena disciplinska mjera zabrane lova svih vrsta divljači u trajanju od dvije godine. Podnositelj je protiv Lovačkog društva pokrenuo parnični postupak, međutim Općinski sud u Pazinu se oglasio nenadležnim i odbacio tužbu podnositelja u odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim je tražio poništenje disciplinskih odluka. Povodom žalbe podnositelja Županijski sud u Puli potvrdio je prvostupanjsko rješenje, a Ustavni sud je naknadno odbio njegovu ustavnu tužbu. Pred Europskim sudom podnositelj je prigovarao nemogućnosti osporavanja disciplinske mjere zabrane lova.

Odlučujući o zahtjevu podnositelja, Europski sud je odbio formalne prigovore zastupnice i utvrdio da je ograničenje podnositelja na pristup domaćim sudovima koji su utvrdili da nisu nadležni ispitati valjanost spornih odluka bilo u skladu s legitimnim ciljem poštovanja autonomije udruga. Iako je Europski sud naveo da sudski nadzor može biti potpuno isključen za neke manje povrede statuta udruge ili unutarnjih propisa društva, disciplinska mjera koja je izrečena podnositelju zahtjeva lišila ga je prava na lov u razdoblju od dvije godine. Ovo pravo predstavlja bitan aspekt članstva u lovačkom društvu i vjerojatno je glavni razlog za pridruživanje tom društvu. Potpuno isključenje podnositeljeva pristupa sudu za osporavanje disciplinskih odluka Lovačkog društva stoga se ne može smatrati proporcionalnim legitimnom cilju koji se slijedio i narušio je samu suštinu prava na pristup sudu. Slijedom navedenog, Europski sud je utvrdio povredu članka 6. stavka 1. Konvencije i podnositelju je dosudio 4.000 EUR na ime naknade neimovinske štete.¹

[Radobuljac protiv Hrvatske](#) (broj. 2) (predstavka broj 38785/18), 17.6.2025.

Nema povrede člana 1. Protokola broj 1 uz Ek

Porezna uprava je, nakon provedenog poreznog nadzora, utvrdila da podnositelj zahtjeva, koji je odvjetnik, ima porezni dug u iznosu od 24.260,17 kn (3.235 EUR). Podnositelj je već tada tražio da Porezna uprava njegov porezni dug prebije s potraživanjem koje je imao prema državi. To potraživanje odnosilo se na njegov trošak zastupanja okrivljenika po službenoj dužnosti u ukupnom iznosu od 13.715,25 kn (1.828 EUR).

Podnositelj je zatim u prekršajnom postupku proglašen krivim što nije u zakonom propisanom roku podmirivao porezne obveze te mu je izrečena novčana kazna od 6.900 kn.

U međuvremenu, protiv podnositelja je pokrenut ovršni postupak zbog neplaćenog poreznog duga te je isti u cijelosti naplaćen prisilnim putem. U isto vrijeme, država je podnositelju podmirila njegovo potraživanje s osnove troškova zastupanja u kaznenim postupcima.

Protiv nižestupanjskih rješenja iz ovršnog postupka, podnositelj je pokrenuo upravni spor. Ponovio je svoj prijedlog za prebijanjem tražbina. Upravni sud u Rijeci i Visoki upravni sud

¹ Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova presuda - Gašparini protiv Hrvatske](#)

Republike Hrvatske odbili su podnositeljev tužbeni zahtjev. Sudovi su naveli da sukladno čl. 115. Općeg poreznog zakona, prijeboj može doći u obzir samo ako je zahtjev prema poreznim vlastima nastao unutar poreznog odnosa, što nije bio slučaj kod podnositelja zahtjeva. Ustavni sud Republike Hrvatske je odbacio ustavnu tužbu podnositelja.

Podnositelj je pred Europskim sudom prigovarao temeljem članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju da je odbijanje domaćih vlasti da prebiju njegov porezni dug s njegovim ovršnim potraživanjima prema državi bilo nezakonito te da je država, pokretanjem ovršnog i prekršajnog postupka protiv njega zbog neplaćanja poreza, a istovremeno neplaćanjem vlastitih dugova prema njemu, nametnula prekomjeren pojedinačni teret.

Europski sud je odbacio prigovor zastupnice Republike Hrvatske da podnositelj nije iscrpio domaća pravna sredstva i prigovor da podnositelj nije pretrpio značajnu štetu.

Budući da naplata poreznog duga podnositelja zahtjeva putem ovrhe predstavlja miješanje u podnositeljeva imovinska prava, Europski sud je takvo miješanje ispitao s gledišta drugog stavka članka 1. Protokola br. 1. Prema tom stavku, države imaju pravo provoditi zakone koje smatraju potrebnima za osiguranje plaćanja poreza.

Europski sud je utvrdio da je miješanje u podnositeljeva imovinska prava bilo zakonito jer prema domaćem pravu nije bilo moguće prebiti porezni dug s ovršnim potraživanjem prema državi koje proizlazi iz pravnog odnosa koji nije povezan s oporezivanjem. Naime, članak 115. Općeg poreznog zakona koji je bio na snazi u relevantno vrijeme, dopuštao je poreznim vlastima i poreznim dužnicima da prebiju međusobna potraživanja koja proizlaze iz poreznog odnosa. Takav zaključak domaćih vlasti stoga nije proizvoljan niti očito nerazuman.

Europski sud je naveo da pitanje treba li podnositeljevo neplaćanje poreznog duga u zakonskim rokovima kazniti novčanom kaznom i naplatiti njegov porezni dug ovrhom spada u široko polje procjene države. Naplata poreznog duga putem ovrhe slijedila je cilj koji je bio u općem interesu, a taj je osigurati plaćanje poreza. U pogledu podnositeljevog prigovora da država istovremeno nije pravovremeno platila vlastite dugove prema njemu, Europski sud je naveo da iako je bilo kašnjenja u plaćanju, država je u konačnici ispunila svoje obveze prema podnositelju. Pri tom je napomenuo da se podnositelj pred Sudom nije žalio na neuspjeh države da mu podmiri njegovo potraživanje. Zaključno je Europski sud utvrdio da odbijanje prijeboja nije predstavljalo prekomjerni teret za podnositelja, te da u ovom slučaju nije došlo do povrede prava na mirno uživanje vlasništva.²

Gospočić protiv Hrvatske (broj 18827/21), 17.6.2025.

Povreda člana 10. Ek

Podnositeljica zahtjeva osuđena je u kaznenom postupku za teško sramoćenje jer je u Geodetskom uredu pred tri geodeta navela da su njezini susjedi „kriminalci i lopovi, da su korumpirani te da su potplatili pokojnog načelnika Općine Stubičke Toplice V.B. i sve inspektore.“ Izrečena joj je novčana kazna od 30 dnevnih iznosa, koja se neće naplatiti ako u roku provjeravanja od jedne godine ne počinu novo kazneno djelo. Nakon ispitivanja

² Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova presuda - Radobuljac protiv Hrvatske \(br. 2\)](#)

podnositeljčine žalbe, Županijski sud potvrdio je prvostupanjsku presudu. Ona se potom obratila Ustavnom sudu koji je odbacio njezinu ustavnu tužbu. Pred Europskim sudom podnositeljica je prigovorila da je donošenjem osuđujuće presude povrijeđeno njezino pravo na slobodu izražavanja.

Odlučujući o zahtjevu podnositeljice, Europski sud je odbio formalne prigovore zastupnice i utvrdio da je osuda podnositeljice za kazneno djelo teškog sramoćenja predstavljala miješanje u njezino pravo na slobodu izražavanja. Takvo miješanje bilo je propisano člankom 148. stavkom 2. Kaznenog zakona i slijedilo je legitimni cilj zaštite časti i ugleda podnositeljčinih susjeda.

Međutim, Europski sud je primijetio da domaći sudovi nisu vagali, odnosno proveli test balansiranja između prava podnositeljice na slobodu izražavanja s jedne strane i prava njezinih susjeda na čast i ugled s druge strane. Svoje odluke temeljili su na činjenici da su izjave podnositeljice bile podobne nanijeti štetu časti i ugledu njezinih susjeda, bez da su uputili na njihov sadržaj ili na kontekst u kojem su izgovorene. Ustavni sud općenito je ukazao na potrebu provođenja testa balansiranja gore navedenih prava, ali je odbacio ustavnu tužbu podnositeljice bez da ga je sam proveo. Štoviše, Europski sud je utvrdio da tijekom kaznenog postupka podnositeljici nije bilo omogućeno dokazivati istinitost njezinih tvrdnji budući da su domaći sudovi, bez pružanja ikakvog objašnjenja, zaključili da se radi o izjavama o privatnom i obiteljskom životu oštećenika kod kojih je takva obrana isključena. Europski sud je nadalje primijetio da se protiv podnositeljice vodio kazneni postupak koji je rezultirao njenom osudom koja je zavedena u kaznenoj evidenciji. Iako se izrečena novčana kazna od cca 400 EUR ne čini znatnom, taj iznos predstavljao je podnositeljčin mjesečni prihod, a u skladu s člankom 43. Kaznenog zakona, prijetila joj je i kazna zatvora od 30 dana u slučaju neplaćanja novčane kazne. Iako su podnositeljčine izjave nesumnjivo bile uvredljive i sposobne prouzročiti štetu njezinim susjedima, Europski sud je utvrdio da domaće vlasti nisu uzele u obzir okolnost da su one izgovorene u nazočnosti triju osoba u privatnom uredu i nisu provele odgovarajuću procjenu proporcionalnosti kako bi utvrdile jesu li takve izjave opravdale izricanje kazne u kaznenom postupku ili bi pokretanje parničnog postupka bilo dovoljno za zaštitu časti i ugleda njezinih susjeda.

Slijedom navedenog, Europski sud je zaključio da domaći sudovi nisu primijenili standarde svojstvene članku 10. Konvencije i uspostavili pravičnu ravnotežu između prava podnositeljice na slobodu izražavanja i prava na zaštitu časti i ugleda njezinih susjeda. Kazna koja joj je izrečena po svojoj prirodi i težini bila je nerazmjerna legitimnom cilju koji su slijedila domaća tijela. Slijedom navedenog, miješanje nije bilo nužno u demokratskom društvu i došlo je do povrede članka 10. Konvencije. Stoga je Europski sud podnositeljici dosudio 2.600 EUR na ime naknade neimovinske štete, te 890 EUR za troškove i izdatke.³

Bülent Bekdemir protiv Turske⁴ (broj 42881/18), 17.6.2025.

Povreda člana 6. stavovi 1 i 3 (c) Ek

³ Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova presuda - Gospočić protiv Hrvatske](#)

⁴ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Podnosilac predstavke je Bülent Bekdemir, turski državljaniin rođen 1977. godine. Živi u Hamburgu (Njemačka).

Predmet se odnosi na krivični postupak vođen protiv podnosioca predstavke zbog navodnog članstva u naoružanoj terorističkoj organizaciji, TKP-ML/TIKKO (Komunistička partija Turske/Marksističko-lenjinistička/Turska radničko-seljačka oslobodilačka armija), tokom kojeg su se nacionalni sudovi navodno oslanjali na njegove izjave date u odsustvu advokata kako bi ga osudili za pokušaj rušenja ustavnog poretka. Osuđen je na doživotni zatvor.

Pozivajući se na član 6. st. 1 i 3 (c), podnosilac predstavke se žali da je korištenje izjava koje je dao dok je bio u policijskom pritvoru i u odsustvu advokata od strane nacionalnih sudova prekršilo njegovo pravo na pravično suđenje.

Evropski sud je zaključio da je izjava dobijena od podnosioca predstavke u odsutnosti advokata imala značajnu dokaznu vrijednost, budući da je vlastima pružila opis onoga što se dogodilo te da je, u mjeri u kojoj se radi o krivičnom djelu pokušaja rušenja ustavnog poretka, uokvirila proces prikupljanja dokaza u krivičnom postupku protiv njega. Kao rezultat toga, ni daljnja identifikacija podnosioca predstavke od strane nekih vlasnika preduzeća tokom suđenja, niti odsutnost bilo kakvih znakova zlostavljanja podnosioca predstavke tokom njegovog boravka u policijskom pritvoru nisu mogli biti dovoljni za osiguranje ukupne pravičnosti postupka.